

Zondag 25 Oktober -

ELFDE DAG DER BEZETTING

Voor onzen goeien morgen krijgen wij volgende plakbrief :

BERICHT

- 1) Het is de inwoners van Oostende verboden lichten op zee uitgevend te laten branden. De op zee uitgevende vensters moeten des nachts gedekt worden met stoors of gordijnen.
- 2) Alle wapens moeten voor 25 Oktober om 10 uur voormiddag, uit de huizen naar het stadhuis, politiebureel, gebracht worden.
- 3) Het rondrijden met rijwielen is verboden. In bijzondere gevallen kunnen toelatingskaarten bij den Plaatscommandant verkregen worden.
- 4) Indien nog ergens wapens, kleedingstukken, enz. van militairen bewaard worden, moeten dezelve bekend gemaakt worden.
- 5) De personen die levensmiddelen, kleedingstukken, bewapeningen, door de Belgische, Fransche of Engelsche troepen achtergelaten bezitten of ontnomen hebben, moeten dezelve op het stadhuis (politiebureel) afgeven.

Oostende, 25 Oktober 1914

De Plaats-Commandant
TÄGERT
Kapitein ter Zee

Van gister avond tot deze morgen, 6 ure, zijn, langs de A. Pieterslaan, schier onophoudelijk, rijen wagens en karren met krijgsvoorraad of eetwaren, voorbijgetrokken. Ook vele troepen.

Van buiten stad kwamen daarentegen 210 karren met gekwetsten aan.

Uit het "Hôtel des Thermes" worden de niet al te erg gekwetsten overgebracht naar de statie.

Gedurende de nacht was het geschot der kanonnen zeer onderbroken.

In de HH. Petrus en Paulus en Capucienenkerken worden de missen gelezen op duitsche tijd. De Hoogmis wordt gezongen, in de eerste kerk, om 9 ure Belgische tijd.

In de Paterskerk, de kerk van het Hazegras en de Sint Josephkerk, daarentegen, werden de oude uren behouden.

Naar wij vernemen werden deze morgen slechts veertien duizend brooden geleverd op de 40.000 die door de duitsche overheid geischt werden. Deze laatste, die een bezoek van het schepencollege ontving, vroeg voor het oogenblik geen geld, doch eischte nog 36 duizend flesschen wijn, 5 duizend flesschen cognac en vijftig duizend pakjes tabak tegen Dinsdag.

Schepen DEVRIESE, met eene bijzondere zending voor Engeland belast, vertrok deze morgen met M. BATTONY.

Bij 't uitkomen der hoogmis in de Sint Josephskerk, dewelke door nog al veel duitschers werd bijgewoond, stonden twee juffers, in rouw gekleed, te weenen. Een duitscher naderde en vroeg hen, in vloeiend Fransch de oorzaak hunner droefheid. "Wij zouden naar Westende willen terugkeeren waar onze ouders zijn" verklaarden de juffers. En het antwoord van den duitscher luidde : "Blijft

hier ! Hier zijt gij in veiligheid, terwijl ge daar op uw leven loopt ! Moet ik er naartoe, ik zal er mijne dood vinden !"

Andere vrouwen vroegen aan een duitscher het middel om naar Brussel terug te keeren - militaire treinen liepen immers naar Brussel, zegden ze, en ze nemen burgers mede. "t Is waar, luidde het antwoord, maar wie zegt dat ze te Brugge of te Gent niet tegengehouden worden ?"

Van elf tot twaalf ure (Belgische tijd) wordt, op de kiosk der Groote Markt, een concert gegeven door een muziekkorps der duitsche Marinedivisie. 't Weder was uitmuntend, het zonnelichte zoo schoon - doch heel weinig nieuwsgierigen !

Muziek in zulke hachelijke omstandigheden, zulks doet de herten bloeden.

Deze morgen waren, op den Zeedijk, tusschen de Louisa- en Capucienentrappen, vier kanonnen opgesteld. De grond was daartoe uitgedolven geworden; met de aarde werd, voor de kanonnen, een wal opgeworpen. Tegen den middag werden de kanonnen weggehaald.

Slechts tusschen 10 en 11 1/2 ure werd het kanongebulder gehoord.

Heden morgen werden 32 krijgsgevangenen binnengebracht, een 20 tal Fransche, de overigen, Belgen.

Deze morgen kwamen duizend zakken bloem, van het huis Merlin, van Brugge, toe.

* * *

De duitschers hebben Zusters gevraagd om ze in 't militair hospitaal te helpen. Onmiddellijk werden er uit stad naartoe gestuurd, en daar er, in het hospitaal, nog Belgische gekwetsten lagen, bekwamen zij van de duitsche overheid de toelating ze door een priester te laten bezoeken.

Het hospitaal, hoe groot het ook is, ligt vol gekwetsten; in de kapel liggen er veel op matrassen op den grond. Er komen nog gestadig gewonden bij. Onder de gekwetsten, 10 of 12 Belgen en een Franschman, voor het meerendeel gekwetst aan den Yzer bij Keyem, op 18 of 19 dezer.

* * *

De duitschers, die zich meester gemaakt hebben van al de reiskoffers, die in de Zeestatie bleven liggen, en van den eersten dag aan 't plunderen gingen, hebben nog hun werk (?) niet geeindigd. Verscheidene van onzer stadgenoten zijn in 't bezit van hunnen eigendom kunnen geraken, doch veel, oneindig veel, werd er gestolen.

Sedert 3 dagen zijn de duitschers bezig met de waggons koopwaren, in de koopwarenstation, bij de Vogelmarkt staande, te plunderen. Heden hebben zij het overblijvende der koopwaren, waaronder kisten met baaigoed, pelswerk (fourruren), enz. in brand gestoken. O.a. hebben zij rijtuigjes voor gekwetste of zieke kinders in de vlammen geworpen.

Van buiten stad is er geen vast nieuws te bekomen. De eenen zeggen dat de duitschers den Yzer hebben kunnen oversteken, de andere dat de duitschers achteruit werden geworpen.

In alle geval, gansch den namiddag werd er weinig geschoten uit zee.

Ruim achthonderd mariniers, per trein alhier aangekomen, werden

naar Zeebrugge gestuurd. Groepjes Belgische en Fransche krijgsgevangenen komen toe, maar eilaas, ook nieuwe hulptroepen voor de Duitschers.

Honderde Duitsche gekwetsen komen aan. Enkele Belgische en Fransche zijn onder dit getal. De gekwetsten worden zooveel mogelijk met den trein weggedaan.

De stad is vol Duitschers, van alle wapenen, van alle ouderdom. Meer en meer onbewoonde of door hunne bewoners verlatene huizen worden door de Duitschers bezet.

Heel den namiddag is het, op de Alfons Pieterslaan, een over en weer rijden van autos en wagens. 't Schoon weder heeft onze stadgenoten aangelokt hunne Zondagwandeling te doen. En het verkeer in onze straten is ongemeen druk.

Deze namiddag werd te Zevecote een hooge kop begraven. Hij ligt in 3 kisten : onze stadgenoot, M. Felix DE GHESELLE, wonende Sint Sebastiaanstraat, werd door de Duitschers belast met het maken der kisten.

De toestand begint gevaarlijk te worden voor onze priesters. Verscheidene, die in soutaan door de stad trekken, werden erg door Duitschers beleedigd.

Deze avond, tusschen acht en half en tien ure, was het kanongebulder uitnemend hevig al den kant van Nieupoort.

Men vertelt ons dat, deze namiddag, aan de Hooge Barriere (Steene) een groep van een 40 tal gekwetsten, allen Duitschers, behalve twee Belgische piotten, afkwam, begeleid door Duitsche soldaten. Een der Belgen droeg, als hoofddekse, eenen hoogen hoed. Aan een persoon, die hem kon naderen, zegde hij Oostendenaar te zijn en vroeg hij zijne ouders, die op de Leopoldlaan 28, wonen, te verwittigen. Hij zegde dat de gekwetsten dezer groep gister, Zaterdag, gewond werden. Die groep werd kort op de voeten gevolgd door meer dan 50 karren met gekwetsen.

Deze namiddag werden in de duinen, dicht bij het militair hospitaal, 7 Duitschers begraven : de Duitscher Vrijdag in het Majestic Hotel gedood en 6 andere. Het lijk van den dokter lag in eene kist en werd in eenen afzonderlijke put begraven. De 6 andere lijken, 3 aan 3 gebonden, werden in twee rijen, de eenen boven de andere, in een gezamentlijk graf gelegd. Een Duitsche lutheraansche priester las de doodgebeden, en een officier deed eene aanspraak in het Duitsch.

Maandag 26 Oktober -

TWAALFDE DAG DER BEZETTING

Eene ferme bries, gemengd met regen, is opgestoken gedurende den nacht. De zee is zeer woelig. Rond 1 en half ure van de nacht worden verscheidene doffe slagen gehoord en kort na 2 1/2 ure, eenen ontzettenden buisch : 't is een slag gelijk wij er tijdens het bombardement van Vrijdag hoorden.

Gansch den morgen hoorden wij van tijd tot tijd, van die slagen, echter zoo ontzettend niet. 't Zijn drijvende mijnen door de Duitschers op de reede, tusschen het staketsel en de zandbanken gelegd, en die door het geweld der zee losgerukt, tegen die banken gestooten worden en ontploffen. Van op de hoeken van den Zeedijk kan men gemakkelijk de rookzuilen en de machtige waterstralen zien door de ontploffingen veroorzaakt. De ontzettende slag van deze nacht

is, denkkelijk, te wijten aan het ontploffen eener drijvende mijn tegen het staketsel, waarvan een groot deel van het paalwerk zou vernietigd zijn. Daar de toegang tot de staketsels verboden is, kunnen wij ons geen rekenschap geven van de waarheid van bovenstaande.

Rond 5 1/2 ure, deze morgen, verliet een duitsche soldaat, van wacht aan den hoek van den derden bassijn en de Keizerskaai, waar het vol staat met karren van alle slach en alle gehalte, zijn post, om in eene naburige herberg een glas bier te gaan drinken. Daar zegde hij een weinig verder eene tas koffij te gaan drinken. Hij reed daarop langs de A. Pieterslaan weg. Op de hoogte van de Rogierlaan wilde hij uit den weg wijken voor een automobiël die in volle vaart uit de richting van Petit Paris kwam gereden, doch werd door het voertuig gevat en over het hoofd gereden. De dood was oogenblikkelijk. Het lijk werd op eene kar naar het doo- denhuis overgebracht.

Op de Groenselmarkt, geen groenselboerinnen. Op de Vleeschmarkt, enkele kramen open.

Rond 9 1/2 ure komen van den Nieupoortschen steenweg drie groote wagens afgereden, op ieder der karren ligt eene groote ijzeren schuit, als doornaaid met gaten, een hoofd groot. Een duitscher vertelt ons dat de platkoppen gister avond, tusschen 8 1/2 ure en 10 ure, gepoogd hebben over den Yser te steken, maar dat zij onbermhartig door de Engelsche vloot beschoten werden. Daar verloren ze veel volk. Het is dit kanongebulder dat we gister avond hoorden.

In een koffijhuis der Kerkstraat vertellen twee Elzassers, duitsche mariniers, die heel vloeiend Fransch spreken, dat de duitschers ontzaglijke verliezen opliepen. Zij zullen niet schieten, zeggen ze, op de Franschen noch op Belgen of Engelschen, omdat van hun volk, van hunne familie onder de Fransche vaandels strijdt. Zij hunkeren, evenals gansch het volk van Elzas-Lotharingen achter de verlossing.

Zij verhalen dat te Mulhouse en te Colmar, toen in de eerste weken van den oorlog de Franschen die steden dewelke ze bezetten, hadden moeten verlaten, al de ouderlingen van het mannelijk geslacht ongenadig door de platkoppen werden neer geschoten. Moesten onze officieren, zeggen zij, voor de troepen oprukken, ze zouden door hun eigen volk doodgeschoten worden, doch ze staan ongelukkig- lijk achter de troepen, en wee den soldaat die het zou durven wagen te vluchten, hij zou onmiddellijk door het hoofd gebrand worden.

Een ander duitscher vertelt ons, doch dit is volkomen nutteloos, want de Oostendenaars hebben ook oog, dat er nog heel weinig jongelingen onder de duitsche troepen zijn. Op 10 soldaten zijn er 9 getrouwde menschen en menschen van boven de 35 jaar.

De Cercle Caecilia, Groote Markt, heeft het voorbeeld der Société Littéraire gevolgd : hier ook hangen plakbrieven met het opschrift : "Privat Club".

Deze namiddag, om 3 ure (Belgisch uur) had de begrafenis plaats van den onderofficier der Belgische artillerie Robert HEYVAERT, die voor Antwerpen gekwetst werd en Zaterdag alhier in het Hotel des Thermes overleed.

De afgestorvene was de zoon van Kommandant HEYVAERT der plaats van Brugge die hier gedurende lange jaren in garnizoen was bij het 3e linie en de dochter huwde van M. Frans MAURUS, destijds

bediende bij de bank Duclos-Assandri en later verzender.

Gister en vandaag werden in onze kruidenierswinkels al de beschikbare koffij en thee opgeëischt. Als 't alzo voortduurt zal er welhaast niets aan kruidenierswaren meer overblijven.

Deze namiddag werden uit de kelders van het Hotel de la Marine, Kapellestraat, meer dan 3.000 flesschen wijn, en fijne likeuren gehaald.

Tusschen 1 en 2 1/2 ure werden de niet al te erg gekwetsten uit het Hotel des Thermes naar de statie gedaan. Onder hen bemerkten wij verscheidene Belgen en Franschen.

Rond 5 ure komt er een troep van 111 Belgische krijgsgevangenen piotten aan. Onder hen, twee officieren. Allen werden binnen gedaan in de betalende jongensschool der Ooststraat. Verscheidene piotten verklaarden gevangen genomen te zijn te Ramscapelle bij Nieupoort. De Duitschers zouden dus over den Yser gerocht zijn, men beweet langs de kanten van Dixmude.

Onze Duitschers zijn heel kwaad gemutst op de Engelschen. Zij beschuldigen deze op hen te schieten, terwijl zij bezig zijn met de Duitsche, en ook de Belgische gewonden op te rapen. Zij beweren dat de Duitsche kanonnen van 42 centimeters te Brugge liggen. Volgens hun zouden zij weldra 2 Duitsche kanonnen van 52 centimeters hebben, een geschenk der kanonfabriek Krupp ter gelegenheid van haar eeuwfeest (100 jarig bestaan). Met die kanonnen, dewelke te Kales (hum !) zullen opgesteld worden, zullen zij het Nauw van Kales bestrijken en op Dover schieten. Zij pochen er op dat zij met 100.000 soldaten mans genoeg zullen zijn om Engeland te overweldigen. Volgens hen zijn de mijnen, die deze nacht en deze morgen, in zee ontploften, geene Duitsche maar Engelsche mijnen.

Zij houden staan dat er in de forten van Luik Fransche soldaten zaten en ze loopen hoog op met een artikel van den Brusselschen socialist de BROUKERE, tijdens den laatsten kiesstrijd verschenen, waarin gesteund zou worden op het feit dat Minister de BROQUEVILLE, op last van Engeland en Frankrijk de nieuwe milicienwet voorstelde en België aldus een geheim verbond met beide voornoemde landen sloot. Daar wij bedoeld artikel in ons bezit niet hebben, kunnen wij ter deze niet oordelen.

Het schijnt ons dat het kanongebulder heden min hevig is dan de vorige dagen - dat kan ook aan den wind liegen die uit het Westen niet meer komt.

Om 3 1/2 ure (Belgische tijd) werd door het muziek der marineafdeeling andermaal een concert gegeven op de groote Markt ! Onder-tusschen kwamen 't allen kanten Duitsche gekwetsten toe ! Welke pochhanzen, die Duitschers !!!

* * *

Felix DE GHESELLE, de gekende meubel en doodkistenmaker der Sint Sebastiaanstraat, kreeg gister bericht dat hij zich gereed moest maken om heden, om 8 1/2 ure, naar Schoore te vertrekken, ten einde er eenen gevallen officier, aldaar begraven, in eene eiken en eene zinken kist te steken. Georges DOSSAER, loodgieter hier ter stede, was met het maken der zinken kist gelast en moest DE GHESELLE op reis begeleiden. Eene Duitsche kar zou hen, op gemeld uur, komen afhalen. In plaats van om 8 1/2 ure, kwam de kar slechts om 11 1/2 ure : DE GHESELLE en DOSSAER namen er plaats in, de kisten werden er opgeladen, en voort, naar Schoore toe, alwaar men om 3 1/2 ure aankwam.